

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15-36/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Λιμνηχωρίον...
(παλαιότερον ὄνομα: Πουρχίδα καὶ Κερκινδής), Ἐπαρχίας. Σιντικῆς,
Νομοῦ. Σερρών

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Χρῆτος
 Βούλγαρης... ἐπάγγελμα Διδάσκων...
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Λιγνὸχώριον - Ἡρακλείας - Σερρών...
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 8 ν... ..

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἰωάννης Καβελῶδης

ἡλικία... 73 ἐτῶν γραμματικαὶ γνώσεις Ἀποστολὸς Ἀγίου καὶ Σχολοῦ Ἀπολλωνίου

Σὸς Νομὸν Πρωτοῦ Μ. Ἀγίας... τὸτος καταγωγῆς Ἀπολλωνίδος Ν. Πρωτοῦ Μ. Ἀγίας

Β/ Μόσχος Ευσταθίου *αλμια* 69 ετών *προηγουμένη* Δ' Σελ. 58α. Ταύ. Καταγ. Χαλκίδας Αν. Θράκης.

Handwritten: "Α61" "ΣΤ" "ΔΟΗΝΟΝ" Αλληλοχρηματιστήριο
ΕΕΡΩΝ.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαι άγροτικαι περιεχαι προωριζοντα δια σποραν και ποιαι δια
βοσκήν ποιμνίων ; Κυρίως δια βοσκήν ποιμνίων έχρησιμοποιουντο αι κατάστροφαι
γείας και λένγεις περιεχαι περί τού χωρίου.

Ὑπῆρχον αὐται χωρίζεται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστήματα; Αὐτὴν ὑπῆρχον χωρίζεται.

- 2) Είς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. Πρὸς Τὸν
1920 ἀδ. ἐνα Τούρκο γεωκτήμονα.....

- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; Πρὸ τοῦ 1920 οὐδεὶς κατήχεν. γὰρ... Μετὰ τοῦτο παραμένουν συνήθως εἰς τὸν πατέρα μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ἔμμελως... εἰς ἀμφοτέρας.
ἐνθ... καὶ... εἰ... τῶν... γεωργίαν καὶ τῶν κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; Ναί, (μετὰ τῶν ἐμφανείων τῶν τῶν 1938 εἰς τὴν γεωργίαν τοῦ πρώτου καιροπονηλίου).

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ πρίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Πρὸ τῶν 1920 ἐργάζοντο ἅπαντες οἱ δυνάμειοι... νὰ ἐργασθῶν εἰς τὰ κτήματα τῶν τούρων γαιοκτημόνων.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

Κολλῆγοι καὶ ἐμμελιστατορες... καὶ ἡ κοινωνικὴ των θέσις...

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; εἰς εἶδος τοῦ 1/5 τῆς ἐσοδείας.

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἄλωνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; διὰ τῶν...

συμφωνίᾳ σικαλέως καὶ ἀραιοῦτον ἤρχοντο ἐκ τῶν κυρίων Χαραπέν (πρώην Ραίντοβο) καὶ Βαμβακούτε (Σαβιάνο) οἰκογενειαῶς καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὄρων ἐργάζοντο.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;.....

Μόναυ. πρὸ τῶν 1920 ὑπὸ τῶν τούρων καὶ προήρχοντο ἐκ τῶν ἐνδοπίων.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ;.....

Δὲν ἀπεμακρύνοντο τῶν Χαρπίων.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;.....

ὄχι.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Δι' ὧν τῶν χρόνων μετὰ τὴν παραχρῆσιν τοῦ λαδούρι ἐκαλεῖτο εἰς λιμνοχώριον Ἰλαδύρι.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Περὶ τοῦ 1950.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ τοῦ 1922 ἔρξε.

Ὁ ἐπικριμὸς ἐχρησίμευεν εἰς τοὺς πεδινούς. εἰς τὴν ἀρετὴν.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Κατεσκευάζετο ἐν τῇ χωρῇ. Ἐχρησιμοποιεῖτο κυρίως εἰς τὰ πεδινὰ χωράφια καὶ μετὰ τοῦ 1950 καὶ ἐν τῇ ἡρακλειᾷ (παρκειμένης κατὰ τὴν 4000 κατοίκων περίου).

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοιχίας ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Δέν... δὴν... ἰδιαίτεροι... χαρρακτοριστικοί.

2. ὀνομασία... καὶ διάφοροι... κέρν... ἄρωτρον

3. εἰς... τῆς χωρῆς... καὶ ὁδοί. ἐκαλεῖτο ἡ ἡρακλειᾷ καὶ τῶν ὀνίου. ὅπου ἐκαλεῖτο ἡ ἡρακλειᾷ καὶ τῶν ὀνίου.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); ... ἀπὸ τοῦ 1956.

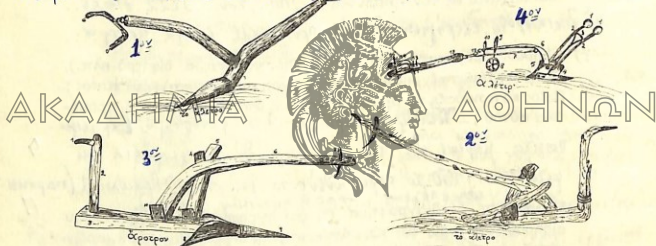
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἡ ... ἡ ... 1957.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ἀπὸ τῶν 1958

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1934

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον Ὑ.ρ.φ. εἰδιωκ. Ζυγογράφ. εἴτε εἰς Ἡράκλειον εἴτε εἰς Διφυλοχώραν (μετὰ τὸ 1930).....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; Τὰ κατωτέρω, νεφεανέδωκάν χρησίμο-
ποιούμενα προσδεντικῶς κατὰ εἰρήν ἀριθμηθῶσι.

3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἐλαχίστα χεῖρ, μορφή, εἴδος, τοῦ ξύλινου...

2. ἄροτρον, συρόμενον ὑπὸ δύο βοῶν (φυρρι)...

3. καὶ εἶναι τῆς 8. 13. εἰδὼς...

4. κατωτέρω 9. 14. εἰδὼς...

5. μορφή 10. 15. εἰδὼς...

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) **Τὸ ὑνί.** Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

7. ἔχρησεν ὡς ποιεῖσθαι καὶ τὸ αὐτὸ ἐνί.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀστρού; *ὁς τὰ εἰκονιζόμενα*
ἀντὶ τῆς τῶν προσηνιζόμενων αἰχμῶν. *H*

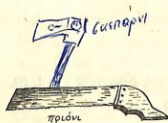
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου

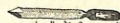
Παλαιότερον. ἐν. ζῆλον. ἔμμερον. ἐν. ἀδύναμιν
 ὅ... ἰχθυογραφίδων... εἰς. τῶν. παρὰ. τὴν. ἐκδοχὴ. 4.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

Τα καλύτερα είναι εισπληρωμένα.

 ράστα ή ζυλόςας, ή ζυλόφαι
 (Χρησιμοποιοίμεν αν δια λείανσας ζήτων)

πινι ἡ ξυλοφαί (ἀνράρι) ἡ λίγα.

(διά μέταλλα χρυσίμοποι-
ομένη).

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται);, βόες ἢ, ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *δ.ν.ο. κο.ε.δ. ἀνεξετάσεν... εἰς. (π.π. 5)*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν;... *δ.ν.ο. ἦν α*.....

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
ἀναρτήτος.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *ο.ε.δ. ἀνωτέρω... ο.π. 1.ος. 11. εἶναι*

παλαιότερος... ο.π. 2.ος. ἡρκεῖν κατεργασμένο καὶ χρῆσιμα ποιεῖται καὶ ἐνῆκεν ἡδὲ αὖτις ἐν ἔργῳ ὑπὸ τῶν τοῦ βοιδοκάρου (βοιδομαζῆς).

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ὡς ἀνωτέρω ὡς τὸν... δι' ἀετρίδων...*
ὀψιμὸν... ζυγόν.

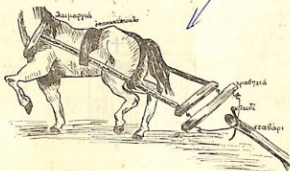
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ὡς... ο.ε.δ. ἡ.ζ.ο. ἐξ... ἡ.μ.αν.τ.ο.δ. εἰσα-*
π.ε.τ.ο. "Λοῦρος" ἢ "Λοῦρι".....

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου;.....

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;... *μόνα.*
μετὰ τὸ 1945 καὶ ἐλάχιστα.....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

...Αμφιβῶς ὡς κατωτέρω.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

Μετά το 1956 ὅπου εἶναι δυνατόν Χρησιμοποιοῦσατε γεωγραφικὴ ἐλκυστήρ ἐπὶ ἐξοικονομικῇ λαοιβῇ.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεῖον ἄροτρον.....

ὡς π. π. προηγουμένη. ὑπάρχοντα τομωμένα σχεδία-
ρησθῆναι.

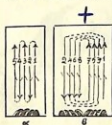
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Εἰς... ἡ... βοσκή... διὰ... σχοινίων... ἐκ... τῶν κέρατων
ἢ... τοῦ... ἰσχυρῶς... διὰ... ἰσχυρῶς... ἐκ... τοῦ... σχοινίου.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

..... Πάντοτε... ὡς... τὸ... εὐμαρὲς... μὲν... διὰ
+... ὑπόδημα... β... ..

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωμάτων, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριὰς, ντάμιες, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.) ; ἔχεν... .. λωρίδες... .. π... .. εὐμαρὲς... ..
!! ἐποριές... .. καὶ... .. ἐκπρίζοντο... .. μετὰ... .. αὐλακίαις !!

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μετὰ αὐλακίαν ; Ναι... ..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

Ὀὐδαμῶς εἰς Λιμνοχώριον.

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἴδη ὀργωμάτων (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... Τὸ... .. ὑνί... .. εἶναι... ..

ὀνυχίως... .. πλαγίως... .. καὶ... .. ὀνυχί... .. εἰς... .. μέγαν... ..
βάθος... .. καὶ... .. τὸ... .. προσχερμαίνον... .. (εὐμαρὲς) →

ΤΕΙ και πολύ βαθύ όργωμα.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. 2-3 ὀργώματα κατὰ τὸ δέρον διὰ τὰ «καίγονται τὰ νιάματα» ὡς λέγεται καὶ 1-2 φορές γιὰ τὰ πρωτοβρόχια πρὸ τοῦ 6 φορές.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Δεν μαχηρεύονται επιπρωτικά. Αλλά
έτσι μαχηρεύει δι' τὴν εἰρήνην ἀνταρθεύει καὶ διὰ τὴν
καὶ ἀνέρας.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν ριζάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Δεν γίνεται αφραδάπαις λογμ περιορισμένου χρόνου (μ
εργαζών χίραριών. Είναι και καλίσοντες (αίτοι
καλίσοντες)

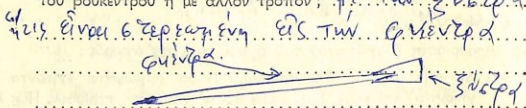
- 4) Πόσα ὀργάματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ὡ.δ. ἀνωτέρω. ἔργα εἰς... γ. - 1...*

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *Ἐξαρῶν γὰρ οὐκ ἔστιν*

βαυόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Ἡ ἔκρηξις τοῦ αἵματος
 ἢ τὸ τελεφεύκον (τελεφεύκον) δοχεῖον γυμνασίου 15 παρὶν
 χιτῶν ἄλλων 44 χρῶ. 26... 1960... ἐνδύει ἀντεκαταστάθῃ
 ὑποδ. ἐνδύει τινὲν μὴ χιτῶν.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθάρι-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

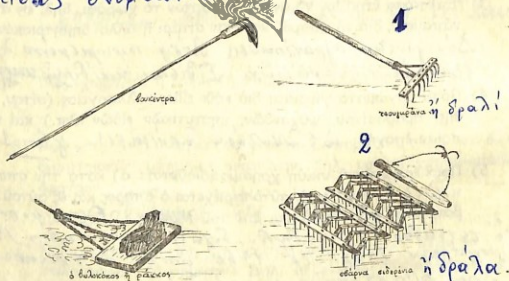
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *μ.ε... τ.κ.ν. ζ.β.ζρ.α.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *α.ν.ε.κα.θ.εν... ε.ρ.ιν.ε.ζω...*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὥς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων).

*Ἐχρησιμοποιοῦνται καὶ χρησιμοποιοῦνται τὰ κατω-
τέρω περιγραφέντα (1 καὶ 2). Ἐργεῖται μὲ τὰς παρατε-
θείσας ὀνομασίας.*

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

Μόνο δια διαψήφιο και ταπεινά
 - έχρησιμοποίητο. Η... Τέλη... της... προβε-
 δείβη... με... ρ... γ... δ...

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν)εις τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν
- Μόνον. Ξαν. Πηρο. Άμανο. τό. Σουχάρη. Έβερνε. Ραυσο
Αν. Σιρος... ή. τεμενον.

- 7) Ποια χωράφια έκκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς έγινετο ή σπορά καί ή καλλιέργεια έκάστου είδους.

- 8) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούντο (ή εκκαλλιεργούνταν) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Διὰ... ζωοτροφῆς (κυρίως τριφύλλι)... πάντοτε... ἐχρησιμοποιοῦντο... τὰ "γέρα" και... γέρα... χωράφια...*

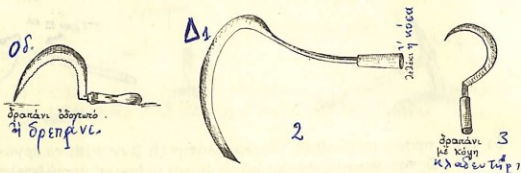
- 9) Πώς ἐγένετο προ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐρυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. *βλ. αὐλάκια... τὴν μορφὴν...
καὶ βλ. οὐλάκια ἐξομορφῆς...*

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 Μὲ τὰς δὲ, ἀρ. 1 καὶ 2. (ὡς κατωτέρω
 ἀριθμοῦνται) τύπου ἔργαλειων.

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μέχρι 1.7.1965*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
 λείου ἤτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Τὸ ἀνωτέρω*

δρεπάνι ἐκφραζόμενον διὰ τῶν "Οδ" καὶ "Οδοντο". Τὰ διαγράψαν
Δ1 καὶ Δ2 ἐκφραζόμενα ἔργαλεῖα σελ.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ὡς ἐκφραζομένη κατωτέρω.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

καλούνται "ἀγκαλιές".

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

Ἀπαντῶντες αἱ δυνάμεις ἀν' ἐξαρτήτως
ἐκείνων ἐκείνων εἰς τὸ χωρεῖν τοῦ.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲ ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπήν (ἐξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Ἐκείνη ἐπὶ ἀποκοπῆς τοῦ
φαγητοῦ δὲν ἤρχοντο ξένοι ἡμερομισθῆται.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

↑
παλαμαρία

ἔχον δι' ἀποκοπῆς... ἢ... "παλαμαρία" ὑπο...
πρόκεινται θραυστῶν... δὲν... καθ' ἑαυτὰν...
καὶ καθ' ἑαυτὰν... ἔχον... μέση...
με' ἡμῶν... παλαμαρίων... ἔχον... μέση...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἀνευρίμετο καὶ ἀποφρίμιλλοι ἢ ἔνδρσις ἐργαζίη.
γενικὸς κατὰ τὴν ἡμέραν. Τρίτη. Πέμπτη. Κυριακή.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. "ὦ φίλοι τραγουδοῦν"

πάντοτε αἱ νεανίδες ἐπαχιασὰ ἑαυτὰς

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυνς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυραειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυνς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἐθιμον.

Δεν εἶναι γινώσκων τοῦτοῦτον ἐθιμον
ἐν Σιγινισσαρίῳ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

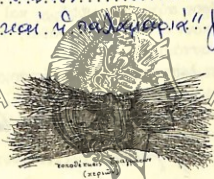
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυνες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Ἐ.ρ. ... ο.β. ... ἡ.ρ.

Ἐρίμοι ὁ μακρὴ ἀνδραμερόν. Ἐὰν ὅχι ἔρμονα
ἀνδραμερόν καὶ "χερόβρα" εἶναι ὅσον "ξερὰδον"

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Κυρίως... αἱ ἄνδρες, διὰ "εὐχρινίαν" κατὰ
 αὐτοαγαθὴν... προχειρῶς... διὰ... ἐταχύναν (κα-
 ταπεροζιμῶν... εὐκαλῶς... ἐάν... ἐπιῆρχε λόγῳ
 τῆς ~~ἐπιῆρχε~~ εὐκαμψίας τῆς)... οἱ... ἐτάχυναν...
 ἐτοποδεζοῦντο... πάντες... πρὸς... τῶν... αὐτῶν κα-
 τὰ δύναμιν... Μόνον... ὑπάρχον... προεφύχων θραυστῶν
 ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἡ παλαιότητα... γὰρ ἐχρησιμοποιοῦντο δέξιμο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρῶντο... εἰς... τὸ... ἀγρὸν... τῶν... χωρὰ-
 ριστῶν... καὶ... κατὰ... προῖκτον... πηλείον... δειρκαμένα
 "χωρὰ φειδωλῶν... πρὸς... ἐξ... χωρὰ φειδωλῶν... περὶ αὐτῶν
 γὰρ... φειδωλῶν... πρὸς... ἐξ... χωρὰ φειδωλῶν.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... περί τοῦ 1926.
 (Η. Γ. Παρφέ... γίνεται... ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου
 ἕως 15 Μαρτίου... περί τοῦ...)

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν...

Παλαιότερον... ἐγένετο... διὰ τῆς... τεάρας
 ἢ... καὶ... ἀντιπαταβασθῇ... ὑπὸ
 τοῦ... ἄρότρου...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐπισηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ...

Συντηρίσκειται... ἡ... καλλιέργεια... κριβύχου.
 Κοπή... διὰ... νόσας... μετὰ... τοῦ 1960... διὰ
 βυθρέων... χορτοκοπτικῶν... μηχανῶν... ξηρανοῖς ἐπὶ
 τοῖς... -βυθρέων... καὶ... εἰς μικρά δέματα ἥτις
 ἡ ἀνανέωσις τῆς ἔπορῃ γίνεται ἀπὸ 4/5 ἐξιδιανερῶν.
 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποίον ἐργαλεῖον, (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.)... 4-5 φορές ἐτησίως... καὶ 25 ἡμέρας περί τοῦ

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)... ἀρχῆς... φενομένην
 τοῦ... τοῦ... διὰ νόσας (ὡς ἐκείνη Δε 6/7/1960)
 12) καὶ μετὰ τοῦ 1960 διὰ χορτοκοπτικῶν μηχανῶν.

- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τό... κόνιμο... μέ... κόνια... βυρμελάνει... τό...
 τριγύρτζι... βέ... βέρ... "Μλαμιά", και... απαιτείται... φέρεμα... δια...
 ζύρανειν... Δέν... βέ... "Πίτες", και... μέ... τό... 1965... βέ...
 μπαξες... δι'... εδνικών... χορτοδετικών... βυρμελάνει... μα... και... ν.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μεταφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συνκεντρώνοντο... πλησίον... τοῦ... Σχωριῶν...
 εἰς... "Θεμωνιά"...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Τενικῶς... α... β... "Θεμωνιές" εἶναι
 βυρμελάνει... κωνική... ὀκ... τετραγωνικῆς...
 μίτος...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

Ἐγένετο... εἰς... τό... α... Μὲτα
 τό 1939... ὀκ... τοῦ... χωρίου... κα...
 ὑπῆρχον... εἰς... ἐν... "Παύλα",
 (Σχωριετική... καὶ... α...)

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν;

Ἐξω... τοῦ... χωρίου... καὶ... εἰς...
 α... προ... καὶ... "Ανοιχτά", (Εὐρύχωρα) καὶ...
 (α...)

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *τὸ ἄλωνι*

*ἀνήκει εἰς δμάδα ἰδιωτῶν χωρῶν χωραξιῶν
Κριθία προτεραιότητος ἀγωνισμῶ ἢ εἰς ἡν περὶ αὐτοῦ
θεωρεῖται καὶ ἡ καθέστωτος τῆς δεινότητος ἡμῶν δὲ ἀγωνισμῶ*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; ... *Ἐκάρξ. 15*

Περὶ τῶν 15 ἡμερῶν καὶ περὶ τοῦ ἔτους Ἀθηνῶν

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Μόνον... χαρμὰς ἀγωνισμῶν*

*Προηγουμένη ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἐκτελεσθῆναι τὸ "παιχνίδι"
σταφύλαι ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἐκτελεσθῆναι τὸ "παιχνίδι"
βοῶν καὶ καὶ ἀνέκτως ἡ ἀνέκτως ἡ ἀνέκτως ἡ ἀνέκτως
ἡ ἀνέκτως ἡ ἀνέκτως ἡ ἀνέκτως ἡ ἀνέκτως*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστοῦ ἐτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)· *ἡ ἐκτελεσθῆναι τὸ "παιχνίδι"*

*1. Καθαρισμός, 2. Βρέξιμο, 3. Πάχυνμα
(δι' ἐλαφρῶν ἐλαφρῶν ποτὶ δεινότητος ἀχύρων) καὶ
4. Πάχυνμα διὰ τοῦ μαργαρίου (ἀγωνισμῶν)*

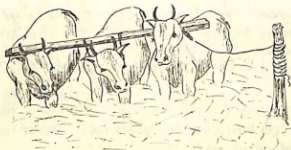
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐκάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

*ὡς καὶ ἀντιφρονῶ ἀντιφρονῶ ἀντιφρονῶ
ὡς ἀντιφρονῶ ἀντιφρονῶ ἀντιφρονῶ ἀντιφρονῶ*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεινότητων, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπόθεσεως ἀφαιρέσει... οἱ β. ζάχες.
 ἔχομεν ἐξ αὐτῶν... πρὸς τὸ... κέντρον... πρὸς τὸ... ..

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῖσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). διὰ χρησιμοποίησεως δύο βόων.

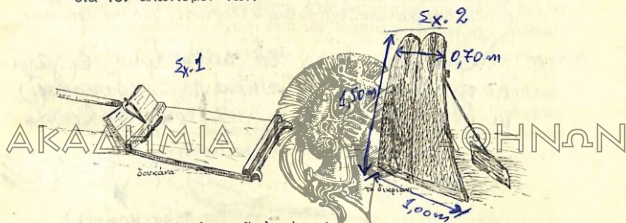
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Παλλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τὸ αὐτὸ καθετὸς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ξύλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς
 στρούλουργας, δουκάκη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ... ἀλάνισμα... ἐκτελεσθῇ... ὑπὸ... ζῶων...
 καὶ... διὰ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
 καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... ..

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα)... Ο.Ι. ... λαοί,
 φαίνεται... δια... το... δι' αστερισμους σημειωμενα
 του της γεωδ. 6 του παροντος ερωτηματιου και
 εχουν οτω των εξηγησεων (χ.α.ρ.μ.ο.ο.)

- γ) Που αντι του αλωνισμού δια των ποδών χρησιμοποιείται και μη-
 χανικόν αλωνιστικόν μέσον π. χ. χονδρή επίμηκης σανίς εις
 έν τεμάχιον η δύο, προσαρμοζόμενα. Αύτη ώπλισμένη εις την κάτω
 επιφάνειαν δια κοπτερών μεταλλίνων έλασμάτων η άποσχίδων
 σκληρού λίθου εξαρτάται εκ του ζυγού εξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' ούτω κυκλικώς έντός του αλωνίου επί των έστρωμένων σταχύων
 δια τόν αλωνισμόν των.

Σημειώσατε, εάν άπαντά εις τόν τόπον σας τó αλωνιστικόν τουτο
 μηχανημα η άλλο τι, τó όνομα αύτου (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περί της κατασκευής του, τó σχήμα και τās συνθήεις
 διαστάσεις. Άπό ποϋ τó έπρομηθεύοντο παλαιότερον και σήμε-
 ρον. Επίσης πώς γίνεται η χρήσις του και δια ποία δημητρι-
 ακά. Ήλωνίζοντο (η αλωνίζονται) όλα τά δημητριακά με αλωνι-
 στικόν μηχανημα; Μήπως π.χ. η κριθή και τά όσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ήλωνίζοντο δια των ποδών ζώων ζευγνυομένων και
 περιφερομένων επί των σταχύων τούτων;

Από τω 1926 άρχισε θηριασμός η "δουκάνα" τω άνωτέρω
 σχήματι. 2 μέτρος προεξείχον διαστάσεις. Αύτη διεδόθη εις λίγους
 χώροι υπό των προέδρων θρακών. Εξ των κάτω εφεινέον (ήνωτέρω ειπών),
 έφερε μικρά έβελος εις τας όποιαν ειχαν προεξείχοντα μικρά
 τεγάκια. Ακονίζοντα τετραγώνια βιμφοδ λίθον η μέλαλλον και δια των
 όποισι εντευχόνατο χε' εν η καλύπτειρος εξωνισμός α' ε' έτερον
 και άνωτέρω άχρηστοί εβελος.

- 21 -

Άπαντα τα άνωτέρω ημυνίοντο με "δουκάνα" η'χρι τω 1932 όπου
 αντικατεστάθη υπό τας όποιαν το όνομα πάντοτε ημυνίοντο δια μακράν.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην;.....

Ἀρχίζει εὐθὺς πρῶτῃς... ὥρας... καὶ διακοπίζεται
περίπου... μετὰ... τετράωρον διὰ τὰ πραγματικο-
πῶν τὰ χιόνια, ἐξ ὧν ἐκείνη ἐπαρμύνη ἀνεμος.
ἐν ἐνστάσι περιπλάττει... ἢ ἀγωνιζομένη ποσὸς γῆς ἀπο-
πῶς ἕνα ἀγῶνι... ἐντεντρῶται ἐξ ἀκωνικὸν θυρὸν τῶν
"κόνια", διὰ τὰ προφυλακτῶν ἐν πιδανῶν βροχῶν.....

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράν κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

... Χρησιμοποιοῦνται τὰ κατωτέρω ἐργαλεῖα
ὀνισμοῦ γῆς: "δουκράν(ι)", ἢ "δι.κράν(ι)"
ἢ "δύο", "δάχτυλα", ἢ "τέσσερα", "δάχτυλα".

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

↑
← δουκράν(ι)
ἢ δι.κράν(ι)

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στᾶχους; ... Ναι, Ἐν τῇ... φέτο... δι.κράν(ι)

ἐκτενέστατο γυρίσμα μετὰ τὸ 1^ο, 2^ο καὶ 3^ο χεῖρα διὰ
καὶ ἐρχοῦνται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν στᾶχους τῶν κατὰ ὄψιν ματῶν

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἦτο ἐν χρῆσει ἡ "βουκέντρα" τοῦ ἀλωνιστοῦ ἢ τοῦ
ζῴου... κατὰ πρᾶξιν... ἐξ "ἀγρονομίας".
λόγος τῆς ἀντοχῆς τοῦ.

15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ.

ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται

δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης,

κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *Ἡ... ἐργασία... τοῦ... ἀλωνίσματος*

ἐπὶ... ἀπλώματος (ἐντὸς ἀπλώματος ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ)

ἐκαθεστὸ, πέντε ἀπλώματα. Καὶ ἡ ἐργασία ἐγένετο μετ'

δοσκανῆ ἐνὰ ἀπλῶν, μετ' ἡμέρας, δυοῦτον καὶ δύο.

*90' λεπτά
(διὰ τὰ βόδια)*

*90' λεπτά
(διὰ τὰ βόδια)*

16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ

ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δὲν... ὑπάρχει... ἐν Κρήτῃ... εἰς Λιχνισθῆριον.

17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετ' ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον

(ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες,

δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωναῖες), οἱ ὅποιοι

εἶχον βόδια ἢ ἄλλα καὶ ἀναλαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν

Ἀπλώνει... ὁ ἴδιος ὁ γεωργός

18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετ' ἑαυτοῦ καὶ μετ' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρ-

χον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ

τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετ' ὀνύχων ξύλου (τὸν

κόπανον) ἢ μετ' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐργαλεῖον ποιεῖτο ἐκ κόπανου (ἀπὸ ξύλου) (ἐκ τῆς
σελ. 24) διὰ μικρῆς ποσότητος βιολογίας καὶ μόνον.

19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο·

πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἀπὸ ξύλου 0,80 ἐντὸς 0,05 μέτρος μῆκος καὶ
πᾶχος 0,04 μέτρον ἐπὶ 0,05 ἐξ "αὐρανόσ" σχῆμα
ἀπὸ ξύλου τοῦ ξύλου τούτου

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)...

Το κοπάνισμα ἐγένετο
ἐν τῇ αὐλῇ... εἰς τὸν ἀλωναίον καὶ ἐναντίον εἰς τὸ δάριον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

Στην αὐλή... εἰς τὸν ἀλωναίον... εἰς τὸ δάριον...
ἐν τῇ αὐλῇ... εἰς τὸν ἀλωναίον... εἰς τὸ δάριον...
ἐν τῇ αὐλῇ... εἰς τὸν ἀλωναίον... εἰς τὸ δάριον...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

μερῶς τὸν ἱερὸν τοῦτον χωρισμὸς τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχυός,
 παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) **ὡς... ἐσταχέως**
 ἐσοπεδεύοντο. ἐπὶ τῷ ἐξέχοντι ἀπὸ ἐξώρωντο παλαιό· χειροποιήτων
 χαλκῶν (καρπῶν) πρὸς ἐγκατὰ θυμῶν τῶν καρπῶν ἀνὲν ἑκάστης
 καὶ ἀπὸ ἐκείνης. **ὡς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἀπὸ**
τοῦ σταχυοῦ. Ἐννέμους μικροὶ ἀριθμοὶ ἐστῶσι καὶ ἀναδεδίκεται.

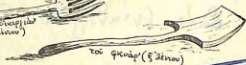
- Κατὰ τὸ κοπάνισμά μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Δεν είναι γνωστά είδη διότιχα.

- ΑΠΑΡΧΗΜΑΤΙΟΝ

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι), καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Δεν. ν. παρ. χει. ἰδιαιτέρ. εὐσημασίδ.*

Σχηματίζονται έως και πέντε σχήματα γέ. 2η "Εύρητη" του
Οχήματος "Σ" (ως παραπάνω).....

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Δέν. ὑπαύ. χαν. και. αὐτα. ἐθιμα.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μέ. τη. ἴγια. μπα. ἴγυς. ἀπαντᾶται εἰς
δυνα. μαρφα. (A' & B')

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἀναλόγως... πρὸς... ζῶν. παύται. ἐλίου. 1. 2. 3. 4.
καὶ. 3. ἀνδρικοί. ἀνεμίζων. γύμον.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ὁ. ομα. φαν. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

..... Δὲν συνδυάζεται δεύτερον
 ἁπλῶς ν. β. γ. α.

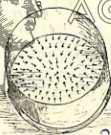
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... Γίνεται μετὰ τὸ "δρεμόνισμα ὡς δεικνύει
 ἡ εἰκὼν. Α' μακρύτερον μετὰ τὴν χρῆσιν τοῦ Δ'
 δρεμόνι. ἀντὶ τοῦ ἀναϊσχυμένον.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

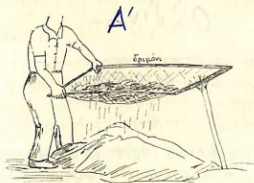
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

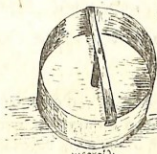
Δ'

κόσκινον ἢ ἀνυλός γ' δρεμόνι.

νων μετὰ τὴν διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δρεμόνι, δρεμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... κατεβάλλοι τὸ
"δέκατον εἰς τὸν ἰδιώτην" "δικαιώματα", ὁ ὅποιος προξέχει κατ' ἀπο-
νομὴν καὶ δικαιώματα τοῦ δημοσίου ἐναντί τῶν δικαιώματων ἢ
ἐξουσιᾶν αὐτοῦ τὸ δέκατον ἐκ τῶν παραγωγῶν ἐνὶ τῇ δημοκρατίᾳ
Χιρῶν.

μισκοῦλε

κούπελοι

Σχ. 1*

ἡ δινία

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιᾶτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιᾶτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἐλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόμοα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) χρη. χρυσ. τιμῶν κατεβάλλοι τὸ τὸ τὸ

1) Παπαδιᾶτικο 2) Χρυσ. τιμῶν 3) Δασκαγιᾶτικο καὶ
Προαρετινῶν τὸ μυρ. τιμῶν Ἀπαντὰ ἐγγεφῶν
μὲ τὸ "δινία" (ἀνωτέρω Σχ. 1*)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ἡ ἐντὸς οἰκίας καὶ ἐντὸς

εἰς ἐντὸς οἰκίας (χωρητικότης 150-250 χιρῶν) εἰς
εἰς "ἀκκάρια" (κτιζοῦντο χωροὶ ἐντὸς διαμερισμῶν τῶν ἀπο-
θαιμῶν ἢ τῶν ὑπογείων τῶν ἐπιγείων)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....
Δέν υπάρχει ιδιαίτερα διαμαρτία.

β'. 1) Ποίοι άνάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;
Ηλικιωμένοι και γέροι γυναίκες.

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος ;
Οί γέροι παρέρνεται από τήν
ανάκον.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Χρησιμοποιείται κάθε άχρηστο
ξύλον από παλιν είχε εν λείκω
είτε κάλαμους είτε σπιδέποσε
άλλα ελεγκον και με χυμίσον.

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Αρμούνται άπαντες εις τών τριών
υπερήδην τήν πυράν, εξ ών αί δύο
πρώται "εταυροθώσ" και η τρίτη διαφυγίως.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

ως περιηγημένη άπαντες εις. —

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Δέν... εἶναι... γνωστά τοιαῦτα
ἐθίμα.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Εἶναι... Μεγάλη Πένη... εὐαίετο... ἄλ-
γορε... Ἰούδα... ἄλτσι... βασιλεὺς... πηλὸν... ἄλ-
ομα... Ἰων... πρὸ... ἀνδραπύων...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Πρὶν... αἰῶν... ἐθίμα... ἀπογεῖν...
δια... ἀπογεῖν... ἐθίμα... ἐντοίμια... αἰ...
Ἰων... διαγεῖν... αἰ... ἐντοίμια... αἰ...
ἐντοίμια... ἀπογεῖν... ἀπογεῖν... ἀπογεῖν...
ἐντοίμια... ἀπογεῖν... ἀπογεῖν... ἀπογεῖν...

[Χρῆστος Ι. Βούχαρης διδ/κος.
Ἡ βιβλιοθήκη αὐτῆ ἐγένετο ἀπὸ 15-30
Ἰανουαρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ